

Programa anual d'execució
Parc natural de la península
de Llevant

2010

Presentació

OBJECTIUS GENERALS

Els objectius generals del Parc natural de la península de Llevant són:

- a) La conservació íntegra i la millora del patrimoni natural, paisatgístic i etnològic en el seu àmbit territorial.
- b) La posada en valor del patrimoni natural existent tant en sòl públic com en sòl privat i la seva promoció socioeconòmica en termes de sostenibilitat, lligada a la conservació dels paisatges i de les activitats humanes en aquests àmbits.
- c) La difusió pública i educativa dels valors d'aquest patrimoni, mitjançant la seva utilització social òptima i compatible amb els drets de titularitat del sòl.
- d) L'harmonització dels usos tradicionals, científics i culturals amb els objectius anteriors.

Els objectius generals de les reserves naturals de cap Ferrutx i cap des Freu són:

- a) La protecció dels seus ecosistemes, comunitats i elements biològics.
- b) La limitació singular d'activitats considerades incompatibles amb la seva especial preservació, especialment de l'explotació de recursos i de la lliure visita.

Aquests objectius generals es concreten en objectius específics a cada una de les àrees de gestió del Programa anual. Els objectius específics vénen recollits a cada un dels apartats d'aquest Programa anual 2010.

ESTRUCTURA DEL PROGRAMA

El Programa anual agrupa les accions que es pretenen executar durant l'any 2010 en àrees de gestió. Dins cada àrea de gestió es diferencien les actuacions en projectes i programes.

Els projectes són actuacions o conjunt d'actuacions puntuals en el temps per a l'assoliment dels objectius.

Els programes són actuacions reiterades o encadenades al llarg del temps per tal d'assolir un o diversos objectius de gestió. Un programa d'actuació pot incloure diversos projectes quan, entre ells, es reforcen de manera sinèrgica per aconseguir els objectius fixats.

Sumari

Equip de gestió

Programes i projectes

1. ÀREA DE GESTIÓ PER A LA CONSERVACIÓ
  - 1.1. PROGRAMA DE RECUPERACIÓ D'HÀBITATS
    - 1.1.1. PROJECTE D'EXECUCIÓ DE LA RESTAURACIÓ DEL SISTEMA DUNAR DE S'ARENALET
    - 1.1.2. PROJECTE DE RECUPERACIÓ DE FONTS, BASSES I ABEURADORS
    - 1.1.3. PROJECTE DE RECUPERACIÓ DE BARDISSES
    - 1.1.4. PROJECTE DE RECUPERACIÓ DELS AMBIENTS AGRARIS
  - 1.2. PROGRAMA DE GESTIÓ FORESTAL
    - 1.2.1. PROGRAMA DE REFORESTACIÓ
    - 1.2.2. CONTROL DE LA POBLACIÓ DE CABRES
    - 1.2.3. SILVICULTURA PREVENTIVA
    - 1.2.4. PRODUCCIÓ DE PLANTA AUTÒCTONA
    - 1.2.5. PROJECTE DE RESTAURACIÓ DE SÒLS DEGRADATS
  - 1.3. PROGRAMA DE CONSERVACIÓ DE LA FAUNA I LA FLORA
    - 1.3.1. PROJECTE DE RECUPERACIÓ DEL CALÀPET
    - 1.3.2. PROJECTE DE RECUPERACIÓ DE CARRONYAIRES
    - 1.3.3. PROJECTE DE REINTRODUCCIÓ DE LA MILANA
    - 1.3.4. PROJECTE DE RECUPERACIÓ DE L'ÀGUILA PEIXETERA
    - 1.3.5. PROJECTE DE PROTECCIÓ I ADEQUACIÓ DE REFUGIS D'ESPÈCIES ANTRÒPIQUES
    - 1.3.6. PROJECTE DE RECUPERACIÓ DEL BOIX (*BUXUS BALEARICA*) I DEL LLAMPÚGOL BORD (*RHAMNUS LUDOVICI-SALVATORIS*)
  - 1.4. PROGRAMA DE RECUPERACIÓ DEL PATRIMONI ETNOLÒGIC
    - 1.4.1. PROJECTE DE RECUPERACIÓ D'ELEMENTS PATRIMONIALS D'INTERÈS PER A LA CONSERVACIÓ
2. ÀREA DE DESENVOLUPAMENT SOCIOECONÒMIC
  - 2.1. PROGRAMA DE LA PROMOCIÓ DE LA PRODUCCIÓ AGRÀRIA ECOLÒGICA
  - 2.2. PROGRAMA DE CAPACITACIÓ DE GUIES TURÍSTICS
  - 2.3. PROGRAMA DE FOMENT DEL DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE DEL TERME D'ARTÀ

3. ÀREA D'ÚS PÚBLIC I EDUCACIÓ AMBIENTAL
  - 3.1. PROGRAMA D'ATENCIÓ AL PÚBLIC I INFORMACIÓ
  - 3.2. PROGRAMA DE CONTROL DE VISITANTS I ESTADÍSTICA
  - 3.3. PROJECTE DE SENYALITZACIÓ
  - 3.4. EDICIÓ DE PUBLICACIONS
  - 3.5. PROGRAMA D'INTERPRETACIÓ AMBIENTAL
    - 3.5.1. PROJECTE DEL CENTRE D'INTERPRETACIÓ AMBIENTAL DEL PARC
    - 3.5.2. VISITES INTERPRETATIVES
  - 3.6. REDACCIÓ D'UN PLA D'ÚS PÚBLIC DEL PARC
  - 3.7. PROJECTE DE CREACIÓ DE NOUS ITINERARIS

4. ÀREA D'INVESTIGACIÓ I SEGUIMENT
  - 4.1. PROGRAMA DE SEGUIMENT
  - 4.2. PROGRAMA DE FOMENT DE LA INVESTIGACIÓ AL PARC
  - 4.3. ATLES D'AMFIBIS I RÈPTILS
  - 4.4. CATÀLEG DE LA FLORA DEL PARC

5. ÀREA DE PARTICIPACIÓ
  - 5.1. PROGRAMA DE COMUNICACIÓ
    - 5.1.1. PROGRAMA COMARCA: UN PARC PER A TOTS
  - 5.2. PROGRAMA DE VOLUNTARIAT
  - 5.3. JUNTES RECTORES I AUTORITAT DE GESTIÓ

6. ÀREA DE MANTENIMENT
  - 6.1. PROGRAMA DE MANTENIMENT I RECUPERACIÓ DE LLERES DE TORRENTS
  - 6.2. PROJECTE DE REPARACIÓ DELS CAMINS DEL PARC
  - 6.3. PROGRAMA DE MANTENIMENT DELS EQUIPAMENTS DEL PARC
  - 6.4. EXECUCIÓ DEL PROJECTE DE CANVI DE COBERTA DE LA CASETA DELS SENYORS DE S'ALQUERIA VELLA DE DALT

7. ÀREA DE VIGILÀNCIA
  - 7.1. PROGRAMA DE VIGILÀNCIA

8. ÀREA D'ADMINISTRACIÓ
  - 8.1. PROGRAMA DE GESTIONS ADMINISTRATIVES
  - 8.2. PROGRAMA DE FORMACIÓ

8.3. PROGRAMA DE DOCUMENTACIÓ

8.4. PROGRAMA D'EQUIPAMENT

Pressupost

Equip de gestió

Director

Tomàs Bosch Llull

Tècnics superiors

Andreu Amengual Herranz

Álvaro Román Hernández

Josep Rullan Palenzuela

Tècnics en educació ambiental

Eulàlia Caballé Brull

Informadores

Miquela Soler Adrover

Laura Patrícia Bueno Femenias

Brigada de biodiversitat

Miquel Garau Ferrer

Miguel Ángel López Sanz

Catalina Ferrer Pons

Salvador Martínez i Massanet

Administrativa

Maria Tejada Pons

Zeladors d'espais naturals

Gerard Bravo Roura

Marc Gil Caldentey

Netejadora

Antònia Llabrés Abellón

1. Àrea de gestió per a la conservació

Amb els programes i projectes inclosos en aquesta àrea de gestió es pretén garantir la recuperació i conservació de la biodiversitat i dels processos ecològics.

1.1. PROGRAMA DE RECUPERACIÓ D'HÀBITATS

L'objectiu d'aquest programa és afavorir la millora i diversificació d'hàbitats per tal que puguin mantenir i acollir les espècies pròpies del Parc i afavorir un increment de la biodiversitat. El 2010 aquest programa inclou la restauració del sistema dunar de s'Arenalet, la recuperació de fonts, basses i abeuradors, la recuperació de bardisses i la recuperació dels ambients agraris.

1.1.1. PROJECTE D'EXECUCIÓ DE LA RESTAURACIÓ DEL SISTEMA DUNAR DE S'ARENALET

Objectius:

- Recuperar el sistema dunar de s'Arenalet, amb les espècies i característiques pròpies d'aquest hàbitat, segons les pautes que determina el projecte redactat l'any 2008 per Pandion.

Actuacions:

- Es realitzaran diverses actuacions de restauració i millora d'aquest hàbitat, com són la delimitació dels passos per a vianants, la sembra d'espècies pròpies d'aquest ambient o l'eliminació d'elements impactants.

1.1.2. PROJECTE DE RECUPERACIÓ DE FONTS, BASSES I ABEURADORS

Objectius:

- Augmentar el número de punts d'aigua disponibles com a abeuradors per a la fauna durant la sequera estival.

- Conservar i restaurar l'hàbitat característic de les fonts i basses existents al Parc natural.

Actuacions:

- Recuperar, mantenir i netejar de sediments i vegetació excessiva, mantenint les característiques ecològiques pròpies, les fonts, basses i abeuradors. Els mesos d'estiu, mantenir amb aigua els abeuradors per a la fauna.

1.1.3. PROJECTE DE RECUPERACIÓ DE BARDISSES

Objectius:

- Conservar i recuperar la vegetació de bardissa al Parc natural com a element del paisatge agrari que proporciona refugi i aliment a la fauna silvestre.

Actuacions:

- Recuperar terrenys annexes a camps de cultiu i propers a torrents i a zones de pas d'aigua.
- Dur a terme plantacions per afavorir aquests elements del paisatge.

1.1.4. PROJECTE DE RECUPERACIÓ DELS AMBIENTS AGRARIS

Objectius:

- Conservar, potenciar i recuperar els diferents ambients agraris tradicionals de les finques públiques en aquells indrets on s'han perdut o es troben en regressió.

Actuacions:

- Incrementar el nombre d'hectàrees de terrenys sembrats en col·laboració amb el Consorci Albarca – Es Verger, afavorint una rotació de l'entrada de les ovelles.
- Sembrar arbres joves en aquelles faltes que hi hagi en ametllerar, oliverar o garroverar.
- Recuperar les marjades de la Colgada de ses Perdius (Ca na Paies) amb un conreu de garrovers, figueres i oliveres que tindrà la funció de faixa verda i de lluita contra l'erosió.

1.2. PROGRAMA DE GESTIÓ FORESTAL

L'objectiu d'aquest programa és incrementar la superfície arbrada al Parc natural i reduir el risc d'incendi. El programa inclou el projecte de reforestació, el control de les plagues forestals, el control de la població de cabres, la silvicultura preventiva (gestió de la vegetació amb ramat, aclarides i podes forestals), la producció de planta autòctona al viver de Menut i el projecte de recuperació de sòls.

1.2.1. PROGRAMA DE REFORESTACIÓ

Objectius:

- Afavorir la restauració de la coberta vegetal arbòria al Parc seguint les directrius operatives per a la gestió forestal sostenible en espais de la Xarxa Natura 2000 i els Criteris i indicadors paneuropeus de Gestió Forestal Sostenible, aprovats per la Conferència Ministerial sobre Protecció de Boscos d'Europa (MCPFE) a Lisboa el 1998.

Actuacions:

- Elaborar amb la col·laboració del Servei de Gestió Forestal i Protecció del Sòl un programa d'actuacions futures d'acord amb la situació actual i les previsions del programa de restauració de les masses forestals del Parc natural de la península de Llevant 2007-2011.
- Retirar/substituir els protectors als arbres de les repoblacions de l'any 2003 i 2007 per permetre'n el correcte creixement i podar-los si és necessari.
- Instal·lar protectors a pins que neixen de forma natural o espontània.
- Realitzar plantacions d'alzines mitjançant la tècnica de la facilitació.

1.2.2. CONTROL DE LA POBLACIÓ DE CABRES

Objectius:

- Disminuir la densitat de cabres assilvestrades dins el Parc a nivells compatibles amb la regeneració forestal i la conservació de la biodiversitat, atès que l'elevada densitat de cabres suposa una greu amenaça per a la reforestació i la conservació de nombroses espècies de plantes endèmiques.

Actuacions:

- Incrementar la intensitat en el control selectiu de la població de cabres que realitza el Servei de Caça de la Conselleria de Medi Ambient i Mobilitat amb la participació de personal del Parc o la contractació de personal especialista.
- Dur a terme el seguiment de la densitat relativa i aplicar nous mètodes de seguiment.

1.2.3. SILVICULTURA PREVENTIVA

Objectius:

- Generar discontinuïtats en el carritjar per tal de dificultar la propagació del foc en cas d'incendi.
- Mantenir les infraestructures (faixes auxiliars i tallafocs) del Parc previstes al Pla comarcal de defensa contra incendis forestals de la comarca de Llevant Nord (2001-2010).
- Crear diversitat d'hàbitats mitjançant la diversificació de l'estructura de la vegetació.
- Servir de model de gestió forestal alternativa a les cremes de pastures.
- Mantenir els boscos amb unes taxes de combustibilitat baixes i trencar la continuïtat vertical i horitzontal en els sistemes forestals per evitar els incendis.
- Mantenir les espècies que es comporten com a plagues dins uns límits tolerables pel sistema forestal i aplicar mètodes de control selectius que comportin la menor interferència possible per a altres espècies amb el mínim impacte ambiental.

Actuacions:

- Mantenir les àrees de baixa densitat i faixes auxiliars (tallafocs) existents al Parc, que sumen una superfície aproximada de 60 hectàrees, mitjançant l'ús de ramat (ases i cavalls) tancat amb pastor elèctric, a través de la contractació externa finançada pel Servei de Gestió Forestal i Protecció del Sòl de la Conselleria de Medi Ambient i Mobilitat.
- Elaborar un estudi de viabilitat tècnica i econòmica de l'ús del ramat en el manteniment de tallafocs. Aquest estudi s'emmarca dins del subprojecte Tallafocs inclòs dins l'operació marc regional INCENDI (programa europeu Interreg IIIC).

- Optimitzar els recursos per a una gestió més sostenible de les vaques. D'acord amb el Consorci Aubarca-Es Verger es recolliran les garroves de la finca pública per subministrar-les com a suplement a les vaques, evitant o reduint d'aquesta forma despeses en aliments externs.
- Realitzar tractaments de poda i aclarida als pinars del Parc.
- Col·locar trampes de feromona de processionària i de *Lymantria dispar* a les finques públiques i fer un seguiment dels resultats.
- A l'hivern, retirar les bosses de processionària.

1.2.4. PRODUCCIÓ DE PLANTA AUTÒCTONA

Objectius:

- Tenir planta autòctona a partir de llavors del propi Parc disponible per a tasques de restauració d'hàbitats, repoblacions forestals o enjardinaments d'àrees i edificacions d'ús públic.

Actuacions:

- Recollir les llavors de les espècies vegetals del Parc i produir planta autòctona al viver de Menut.

1.2.5. PROJECTE DE RESTAURACIÓ DE SÒLS DEGRADATS

Objectius:

- Identificar les àrees més afectades per l'erosió per tal de preveure actuacions que la minimitzin.
- Frenar el procés erosiu als punts on s'ha detectat una pèrdua de sòl més intensa.

Actuacions:

- Aplicar mesures de protecció del sòl en funció del grau de degradació edàfica de cada lloc (tècniques tradicionals, construcció de preses de contenció, instal·lació de troncs paral·lelament a les corbes de nivell, restauració de marges existents, etc.).

1.3. PROGRAMA DE CONSERVACIÓ DE LA FAUNA I LA FLORA

Aquest programa agrupa els projectes encaminats a identificar, conservar, mantenir i incrementar el nombre de les espècies que destaquen pel seu grau d'amenaça i/o singularitat, especialment les endèmiques, afavorint les poblacions locals i els hàbitats que ocupen. Aquest programa inclou els projectes de recuperació del calàpet, dels carronyaires i de l'àguila peixetera, el projecte de reintroducció de la milana i l'adequació de refugis d'espècies antròpiques. Enguany s'hi ha afegit el projecte de recuperació del boix i del llampúgol bord.

1.3.1. PROJECTE DE RECUPERACIÓ DEL CALÀPET

Objectius:

- Augmentar els efectius poblacionals de calàpet al Parc natural de la península de Llevant.

Actuacions:

- Continuar les prospeccions i el seguiment de les poblacions de calàpet.
- Mantenir i reparar les piques per a la creació d'hàbitats necessaris per a l'espècie i gestionar la vegetació a les zones de reproducció (o reproducció potencial) per a la creació d'un microclima favorable per a l'espècie.
- Prendre mesures per augmentar l'èxit reproductor de l'espècie als llocs on s'ha constatat la seva presència: sembrar macròfits aquàtics, afavorir un fons d'algues, aportar aigua puntualment en moments crítics del cicle reproductor, etc.
- Continuar amb la translocació de l'espècie per a la creació de nous nuclis de població a partir de larves nascudes al Parc.

1.3.2. PROJECTE DE RECUPERACIÓ DE CARRONYAIRES

Objectius:

- Mantenir un nucli de reproducció de moixeta voltonera al Parc natural de la península de Llevant.
- Mantenir i millorar els factors que condicionen la selecció de la zona com a lloc d'ús d'aquesta espècie i d'altres carronyaires.

Actuacions:

- Continuar amb les aportacions de carn a les dues menjadores amb una freqüència mínima de dos pics per setmana vist que a través de

l'alimentació es pot estimular la recolonització de l'illa de Mallorca des de Menorca per part de la moixeta.

- Garantir les condicions necessàries per aconseguir l'èxit en la reproducció de la parella (control de visitants a les rodalies del niu en època de cria, restricció de l'accés de vehicles a les zones d'alimentació habitual, etc.).

1.3.3. PROJECTE DE REINTRODUCCIÓ DE LA MILANA

Objectius:

- Recuperar un nucli de reproducció de milanes a la comarca de Llevant.

Actuacions:

- Realitzar el seguiment de la milana al Parc per localitzar individus amb comportament reproductor o possibles nius, vist que milanes alliberades al Parc ja tenen edat de reproduir-se.
- Continuar amb els alliberaments de milanes joves al Parc natural obtingudes de nius amb més d'un poll d'altres procedències.
- Aportar carn als dos punts habilitats com a menjadores un mínim de dos pics per setmana per tal que els individus alliberats i altres (moixeta voltонера, corb, etc.) identifiquin el Parc natural com a territori de campeig i alimentació segurs.
- Realitzar una campanya de lluita contra l'ús il·legal del verí als municipis d'Artà i Capdepera.
- Sol·licitar a la Direcció General de Biodiversitat que realitzi inspeccions als vedats de caça de la comarca per evitar que l'ús il·legal del verí comprometi el futur d'algunes espècies que podrien criar al Parc (milana i moixeta voltонера, per exemple).
- Difondre l'amenaça de l'ús il·legal del verí als mitjans de comunicació locals i sol·licitar la col·laboració de les societats de caçadors locals i propietaris de vedats de caça en la lluita contra l'ús il·legal del verí.
- Continuar amb el préstec de gàbies trampa per capturar els moixos als vedats de caça o propietaris de finques de la comarca que tinguin aquest problema.

1.3.4. PROJECTE DE RECUPERACIÓ DE L'ÀGUILA PEIXETERA

Objectius:

- Recuperar l'àguila peixatera com espècie reproductora al Parc.
- Eliminar les possibles amenaces que puguin interferir en l'èxit de la reproducció de l'espècie.

Actuacions:

- Continuar amb l'aplicació del protocol de seguiment de la reproducció de l'espècie elaborat per Rafel Triay.

1.3.5. PROJECTE DE PROTECCIÓ I ADEQUACIÓ DE REFUGIS D'ESPÈCIES ANTRÒPIQUES

Objectius:

- Conservar, recuperar o crear punts de reproducció d'espècies com l'oronella, l'òliba, el mussol o la rata-pinyada a les immediacions dels edificis existents al Parc.

Actuacions:

- Col·locar refugis artificials per a espècies de vertebrats antròpiques (oronella, òliba, mussol, rata-pinyada, etc.).

1.3.6. PROJECTE DE RECUPERACIÓ DEL BOIX (*BUXUS BALEARICA*) I DEL LLAMPÚGOL BORD (*RHAMNUS LUDOVICI-SALVATORIS*)

Objectius:

- Garantir la conservació del boix i del llampúgol bord dins el Parc i ampliar la seva àrea de distribució amb noves poblacions.

Actuacions:

- Redactar un projecte de recuperació del boix i del llampúgol bord al Parc i començar la seva execució.
- Amb la col·laboració del viver de Menut, produir nous individus de boix i de llampúgol bord a partir de les poblacions del Parc (bé per llavor o per estaquetes) que serviran per reforçar els nuclis existents i també per crear-ne de nous.

1.4. PROGRAMA DE RECUPERACIÓ DEL PATRIMONI ETNOLÒGIC

L'objectiu d'aquest programa és recuperar els elements de valor etnològic existents al Parc. El programa inclou el projecte de recuperació d'elements patrimonials d'interès per a la conservació (marjades i elements hidràulics).

1.4.1. PROJECTE DE RECUPERACIÓ D'ELEMENTS PATRIMONIALS D'INTERÈS PER A LA CONSERVACIÓ

Objectius:

- Recuperar els elements patrimonials que tenen un major interès per a la conservació dels valors naturals (sòl, fauna i flora) del Parc. Bàsicament inclou marjades d'antics cultius o tancats per al bestiar i elements hidràulics com abeuradors o safareigs.

Actuacions:

- Redactar un projecte d'escola taller o taller d'ocupació (margers i restauració d'àrees degradades) i, en col·laboració amb l'Ajuntament d'Artà, presentar-lo a la convocatòria anual del SOIB. Les actuacions es desenvoluparien dins l'àmbit del Parc natural.

2. Àrea de desenvolupament socioeconòmic

Aquesta àrea de gestió engloba totes aquelles actuacions encaminades a l'aprofitament sostenible dels recursos naturals i els beneficis socials que potencialment es poden obtenir de l'espai natural protegit a la comarca.

2.1. PROGRAMA DE LA PROMOCIÓ DE LA PRODUCCIÓ AGRÀRIA ECOLÒGICA

Objectius:

- Promoure alternatives viables de producció al sector agroramader de la comarca.

Actuacions:

- Explotació agrària ecològica al Parc natural per part del Consorci Aubarca-Es Verger.
- Realitzar actes per promocionar l'agricultura ecològica a la comarca de Llevant (jornada, conferència, visites, cursos, etc.).
- Mantenir l'hort ecològic basat amb la tècnica de parades en crestell.

2.2. PROGRAMA DE CAPACITACIÓ DE GUIES TURÍSTICS

Objectius:

- Proporcionar la informació, la formació i les eines necessàries perquè les visites que es facin dins el Parc i a la seva costa amb guies d'empreses privades proporcionin un alt nivell de sensibilització i gaudi als visitants.
- Que l'activitat turística al Parc participi en la conservació dels seus valors naturals.

Actuacions:

- Organitzar un nou curs per a professionals del turisme, amb una temàtica més específica, per tal de complementar el curs d'Ecoturisme organitzat en anys anteriors.

2.3. PROGRAMA DE FOMENT DEL DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE DEL TERME D'ARTÀ

Objectius:

- Col·laborar amb l'Ajuntament d'Artà en l'aplicació del Pla de competitivitat turística "Mallorca Diversa. Artà sorprèn".

Actuacions:

- Donar suport a les actuacions de foment del turisme de natura i de divulgació dels valors ambientals d'Artà.
- Propiciar la posada en valor del Parc natural com un dels indrets d'interès turístic del municipi.

3. Àrea d'ús públic i educació ambiental

Aquesta àrea de gestió agrupa totes aquelles actuacions encaminades a garantir un ús públic de qualitat compatible amb la conservació dels valors del Parc natural.

3.1. PROGRAMA D'ATENCIÓ AL PÚBLIC I INFORMACIÓ

Objectius:

- Donar a conèixer les possibilitats d'ús públic al Parc natural compatibles amb la conservació.
- Informar al públic en general sobre els valors naturals i culturals i la normativa que cal complir al Parc.

Actuacions:

- Mantenir oberta l'oficina del Parc situada a la plaça de l'Ajuntament, a Artà, concretament al carrer de l'Estel, número 2, de 8.00 a 15.00 h, tots els dies laborables, i continuar amb el registre general i la tramitació de llicències de caça i pesca.
- Continuar amb el servei d'informació a peu de finques públiques que es va iniciar l'agost del 2007, de 9.00 a 14.00 h, tots els dies, a l'entrada del Parc, a l'aparcament de s'Alqueria Vella de Baix.
- Comptar amb un servei mòbil d'informació i vigilància, de 8.00 a 18.00h, tots els dies, a tot el Parc i també a les platges durant l'estiu.
- Facilitar material informatiu del Parc (fulletons d'informació general i d'itineraris) al Punt d'informació turística d'Artà, Capdepera i Son Servera i als refugis del Parc.

3.2. PROGRAMA DE CONTROL DE VISITANTS I ESTADÍSTICA

Objectius:

- Tenir un control efectiu de la quantitat de visitants que té el Parc i de quines són les activitats que més s'hi realitzen.

- Conèixer millor el perfil de visitants del Parc per tal d'ajustar els serveis oferts a les necessitats dels usuaris.

Actuacions:

- Realitzar recomptes automàtics (eco-comptadors) a les principals entrades del Parc.
- Deixar constància dels recomptes del nombre de persones ateses pels informadors i zeladors del Parc.
- Obtenir informació sobre el tipus de visitants del Parc, rutes d'accés, motius de les visites, activitats realitzades, etc. a través d'enquestes.

3.3. PROJECTE DE SENYALITZACIÓ

Objectius:

- Garantir que hi hagi la informació mínima orientativa per poder arribar al Parc (des del poble, per carretera i des dels accessos per la costa).

Actuacions:

- Elaborar i instal·lar la senyalització informativa en el poble d'Artà, en carretera i en els accessos des de la costa.

3.4. EDICIÓ DE PUBLICACIONS

Objectius:

- Editar material per tal de facilitar la difusió de temes d'interès i contribuir a conscienciar la població sobre la importància de la conservació.

Actuacions:

- Iniciar la creació de nous materials, entre aquests un quadern de fitxes de la flora i la fauna del Parc natural (projecte finançat per l'Obra Social "La Caixa").

3.5. PROGRAMA D'INTERPRETACIÓ AMBIENTAL

El programa d'interpretació ambiental inclou el projecte del centre d'interpretació del Parc i les visites guiades.

3.5.1. PROJECTE DEL CENTRE D'INTERPRETACIÓ AMBIENTAL DEL PARC

Objectius:

- Disposar d'un centre d'interpretació ambiental per atendre els usuaris que visiten el Parc i per oferir una visita enriquidora sobre els valors del Parc.

Actuacions:

- Realitzar els tràmits administratius necessaris per disposar del centre d'interpretació al més aviat possible.
- Dur a terme el muntatge del centre (condicionament, mobiliari, material informàtic, etc.).
- Elaboració de l'exposició del centre d'interpretació.
- Creació i elaboració d'un audiovisual per al centre d'interpretació.

3.5.2. VISITES INTERPRETATIVES

Objectius:

- Que les persones que visiten el Parc tinguin una experiència enriquidora des del punt de vista mediambiental i puguin apreciar els valors del Parc.
- Donar a conèixer a les escoles de la comarca les activitats d'educació ambiental que s'ofereixen des del Parc.

Actuacions:

- Oferir visites guiades gratuïtes per al públic en general i grups escolars durant tot l'any (de dilluns a dissabte).
- Els itineraris guiats oferts inicialment són tres, encara que es poden adaptar segons les necessitats del grup o concertar-ne altres de recorregut diferent:
  - Excursió de s'Alqueria Vella al Puig de sa Tudossa "Si parlàs en Porrassar!".
  - Itinerari de s'Alqueria Vella a es Verger "Entre dues valls".
  - Visita per s'Alqueria Vella "Pedra sobre pedra".
- Atès que els autocars de dimensions normals no poden arribar a l'aparcament de s'Alqueria Vella (no poden travessar el nucli urbà d'Artà), el Parc continuarà oferint a les escoles i altres grups organitzats sufragar la meitat de la despesa derivada del servei de transport en microbús des del poble d'Artà a les finques públiques.

- Concertar jornades o reunions amb les escoles per difondre les tasques que es fan al Parc, especialment les relacionades amb educació ambiental i voluntariat.

3.6 REDACCIÓ D'UN PLA D'ÚS PÚBLIC DEL PARC

Objectius:

- Disposar d'un Pla d'ús públic que serveixi per ordenar i regular els usos dins el Parc.

Actuacions:

- Redactar un Pla d'ús públic que inclogui un ordenament dels usos permesos en el Parc així com una regulació de les visites d'acord amb la capacitat de càrrega de cada zona.

3.7 PROJECTE DE CREACIÓ DE NOUS ITINERARIS

Objectius:

- Dotar l'oferta d'ús públic de nous itineraris que siguin compatibles amb els objectius de conservació del Parc.

Actuacions:

- Habilitar mitjançant el finançament de l'Obra Social de "La Caixa" dos nous itineraris: "Volta als Establiments de s'Alqueria Vella" i "Ascens fins a les restes talaiòtiques del Puig Figuer"

4. Àrea d'investigació i seguiment

Aquesta àrea inclou les tasques que es duen a terme per a la investigació i el seguiment al Parc natural.

4.1. PROGRAMA DE SEGUIMENT

Objectius:

- Detectar canvis o tendències que permetin avaluar si les mesures de gestió aplicades al Parc obtenen els resultats desitjats.
- Conèixer l'estat de conservació d'algunes espècies prioritàries del Parc i les tendències dels ecosistemes.

Actuacions:

- Seguiment de la moixeta voltонера (*Neophron percnopterus*), espècie que ha donat senyals importants de recuperació des de la declaració del Parc, vista la nidificació amb èxit els anys 2005 i 2006 i l'intent de cria l'any 2007.
- Seguiment de l'àguila peixatera (*Pandion haliaetus*), espècie amenaçada que també ha donat senyals importants de recuperació des de la declaració del Parc i que l'any 2007 va intentar criar al Parc.
- Seguiment de rapinyaires diürns nidificants al Parc (falcó, esparver i xoriguer).
- Seguiment de rapinyaires nocturns nidificants al Parc (òlibes i mussols).
- Seguiment dels resultats obtinguts amb la instal·lació de caixes niu per a espècies d'aus insectívores.
- Seguiment de l'èxit reproductor de calàpet.
- Seguiment de la tortuga mediterrània (*Testudo hermanni*).
- Seguiment de la densitat relativa de cabres.
- Seguiment de les repoblacions de pins i alzines.
- Seguiment de la processonària del pi i de la *Limantria dispar*.

4.2. PROGRAMA DE FOMENT DE LA INVESTIGACIÓ AL PARC

Objectius:

- Potenciar noves vies d'investigació dins el Parc, especialment aquelles que tenen a veure amb la conservació i gestió del Parc.
- Ampliar la informació científica disponible sobre el Parc.
- Despertar l'interès per a la investigació aplicada a la gestió entre els estudiants universitaris de darrer cicle.
- Reforçar els vincles de col·laboració amb els centres d'investigació i el Parc.

Actuacions:

- Donar suport als projectes de final de carrera, doctorats, camps de treball centrats en la investigació i pràctiques al Parc durant el període de formació universitari. Les propostes d'investigació que es facin arribar al Parc seran valorades i el Parc donarà col·laboració logística i assumirà, sempre dintre de la disponibilitat pressupostària, les despeses menors que pugui ocasionar la investigació.

4.3. ATLES D'AMFIBIS I RÈPTILS

Objectius:

- Conèixer la distribució dels amfibis i rèptils dins el Parc.
- Disposar de la informació referent a la fauna herpetològica del Parc i l'estat de conservació de cada espècie en un document cartogràfic.

Actuacions:

- Continuar amb la recollida en una base de dades de tots els registres d'informació referents a fauna herpetològica. Aquesta base de dades servirà per determinar l'estat de conservació de cada espècie. Una vegada recollida la informació de camp i inclosa en la base de dades s'elaboraran els mapes per a cada espècie com s'ha fet en el cas de l'atles d'aucells nidificants del Parc. La base de dades serà mantinguda amb les observacions aportades anualment.

4.4. CATÀLEG DE LA FLORA DEL PARC

Objectius:

- Conèixer les espècies de flora presents al Parc així com el seu estat de conservació i la seva distribució actual referenciant-la en un document cartogràfic.

Actuacions:

- Recollir tota la informació que es consideri necessària per elaborar el Catàleg de la flora del Parc i introduir-la en una base de dades.

5. Àrea de participació

5.1. PROGRAMA DE COMUNICACIÓ

Inclou totes aquelles actuacions dirigides a donar a conèixer el Parc a la societat.

5.1.1. PROGRAMA COMARCA: UN PARC PER A TOTS

Objectius:

- Que els habitants dels municipis de la comarca de Llevant coneguin el Parc i que el Parc s'integri dins l'entorn social de la comarca.
- Promocionar l'aprofitament sostenible dels recursos naturals entre la població de la comarca.
- Difondre les possibilitats d'ús públic del Parc entre la població.
- Donar a conèixer les activitats de gestió realitzades al Parc.

Actuacions:

- Organitzar visites guiades especials per a gent de la comarca.
- Organitzar activitats per tal d'apropar diferents sectors socials al Parc (celebració del dia mundial del medi ambient, del dia europeu dels parcs, dia de l'aniversari del Parc, etc.)
- Preparar i elaborar les activitats de les agendes i repartir les agendes d'activitats programades als municipis d'Artà, Capdepera, Son Servera, Sant Llorenç i Manacor.
- Publicar notícies o articles sobre el Parc natural de la península de Llevant als diaris i setmanaris locals.
- Difondre la informació del Parc a través de la llista de distribució de correu electrònic.

5.2. PROGRAMA DE VOLUNTARIAT

Objectius:

- Col·laborar amb grups organitzats de voluntaris per fomentar la implicació activa en la gestió del Parc i la conservació de la biodiversitat, especialment entre els voluntaris de la comarca.

Actuacions:

- Organitzar jornades de voluntariat dedicades a la sembra d'arbres, tasques puntuals de conservació d'espècies o hàbitats, recuperació d'elements etnològics, seguiment d'espècies, etc.

5.3. JUNTES RECTORES I AUTORITAT DE GESTIÓ

Objectius:

- Convocar periòdicament els òrgans assessor i de gestió del Parc, per tal que les decisions siguin consensuades al màxim entre els diferents òrgans, el social i el governamental.

Actuacions:

- El Parc celebrarà periòdicament reunions de l'Autoritat de gestió (òrgan gestor) i la Junta Rectora (òrgan consultiu), prèvia convocatòria per part de la Conselleria de Medi Ambient i Mobilitat.

6. Àrea de manteniment

L'àrea de manteniment inclou totes les actuacions que tenen per finalitat mantenir en bon estat els valors, béns, infraestructures i equipaments del Parc natural.

6.1. PROGRAMA DE MANTENIMENT I RECUPERACIÓ DE LLERES DE TORRENTS

Objectius:

- Mantenir en bon estat les lleres dels torrents per minimitzar o evitar que en èpoques de pluges es produeixin desbordaments i acumulació de materials pedregosos i erosió dels terrenys contigus als torrents.

Actuacions:

- Eliminar la vegetació que obstaculitza el pas de l'aigua, abans de l'època de pluges.
- Eliminar els materials pedregosos en els punts en què el torrent ha quedat reblit d'aquests materials i ha desaparegut la llera del torrent.

6.2. PROJECTE DE REPARACIÓ DELS CAMINS DEL PARC

Objectius:

- Disposar d'una xarxa de camins transitables i funcionals que permetin realitzar les tasques de gestió del Parc i poder actuar en cas d'incendi forestal.

Actuacions:

- Executar part del projecte de minimització de l'erosió dels camins del Parc, redactat per Asesoría Técnica y Proyectos, en concret aquelles actuacions que siguin més urgents.

6.3. PROGRAMA DE MANTENIMENT DELS EQUIPAMENTS DEL PARC

Objectius:

- Mantenir en bon estat tots els equipaments del Parc.

Actuacions:

- Dur a terme el manteniment dels equipaments del Parc i reparar-los en cas d'avaría.

6.4. EXECUCIÓ DEL PROJECTE DE CANVI DE COBERTA DE LA CASETA DELS SENYORS DE S'ALQUERIA VELLA DE DALT

Objectius:

- Executar el projecte de canvi de coberta de la caseta dels senyors de s'Alqueria Vella de Dalt, que és emprada com a magatzem de la brigada i que està en molt mal estat de conservació (deficiències en bigues i teulada).

Actuacions:

- Executar el projecte de canvi de coberta de la caseta dels senyors de s'Alqueria Vella de Dalt.

7. Àrea de vigilància

Aquesta àrea inclou les actuacions de vigilància que es duen a terme al Parc.

7.1. PROGRAMA DE VIGILÀNCIA

Objectius:

- Disposar d'un sistema de vigilància al Parc per tal d'evitar accions que puguin malmetre els seus valors naturals.

Actuacions:

- Elaborar i dur a terme un pla de vigilància que determini les necessitats de vigilància al Parc, en coordinació amb els agents de medi ambient de la Direcció General de Biodiversitat.
- Mantenir el servei mòbil d'informació i vigilància, de 8 a 18.00 h, tots els dies, a tot el Parc, i també a les platges durant l'estiu.

8. Àrea d'administració

L'àrea d'administració conté els recursos materials i les actuacions administratives necessàries per al bon funcionament d'aquesta àrea del Parc natural.

8.1. PROGRAMA DE GESTIONS ADMINISTRATIVES

Objectius:

- Realitzar totes les gestions administratives necessàries per a la correcta aplicació d'aquest Programa anual d'execució.

Actuacions:

- Redacció dels informes escaients per a la tramitació de les autoritzacions sol·licitades pels usuaris del Parc.
- Redacció dels informes prescriptius del Parc sol·licitats per la direcció d'Espais de Natura o per altres administracions, necessaris per a la realització d'actuacions dins l'espai natural.
- Gestions administratives diverses: gestió del personal, compres i encomanes, redacció de contractes, etc.

8.2. PROGRAMA DE FORMACIÓ

Objectius:

- Disposar d'un equip de gestió format i capacitat per a la gestió i planificació de l'espai natural protegit.

Actuacions:

- Facilitar la formació del personal amb prioritat preferent en els següents temes: maneig de sistemes d'informació geogràfica, ús de programes informàtics (*Acces, Microstation, etc.*), arxivística, maneig d'hàbitats i espècies, tècniques alternatives de producció agroramadera i altres temes

que estiguin directament relacionats amb els objectius del Programa anual 2010 o les funcions pròpies de cada lloc de feina.

- Organitzar, si s'escau, sessions formatives destinades a cobrir necessitats formatives puntuals i concretes del personal.

8.3. PROGRAMA DE DOCUMENTACIÓ

Objectius:

- Disposar d'un punt especialitzat de consulta de documentació sobre espais naturals protegits, biodiversitat i medi ambient tant per al públic interessat (investigadors, estudiants, etc.) com per a l'equip de gestió.

Actuacions:

- Ampliar el fons documental del Parc.
- Mantenir el punt de consulta de la documentació per als investigadors, estudiants i el públic interessat.
- Actualitzar i mantenir la base de dades sobre el material disponible.

8.4. PROGRAMA D'EQUIPAMENT

Objectius:

- Dotar l'oficina i la brigada del Parc de tots els equips necessaris per a un òptim funcionament.

Actuacions:

- Adquirir la maquinària necessària perquè la brigada pugui optimitzar la seva feina.
- Adquirir els materials d'oficina necessaris per tal de treballar de manera eficient.

Pressupost 2010

	ENB	ABAQUA	La Caixa
1.Àrea de gestió per a la conservació			
1.1.Programa de recuperació d'hàbitats			
1.1.1. Projecte d'execució de la restauració del sistema dunar de s'Arenalet	2.000		
1.1.2. Projecte de recuperació de fonts, basses i abeuradors	1.000		
1.1.3. Projecte de recuperació de bardisses	1.000		
1.1.4. Projecte de recuperació dels ambients agraris	15.000		
1.2. Programa de gestió forestal			
1.2.1. Programa de reforestació	4.000		
1.2.2. Control de població de cabres	MP		
1.2.3. Silvicultura preventiva	27.000		
1.2.4. Producció de planta autòctona	MP		
1.2.5. Projecte de restauració de sòls degradats	500		
1.3. Programa de conservació de la fauna i la flora			
1.3.1. Projecte de recuperació del calàpet	MP		
1.3.2. Projecte de recuperació de carronyaires	MP		
1.3.3. Projecte de reintroducció de la milana	10.000		
1.3.4. Projecte de recuperació de l'àguila peixetera	3.000		
1.3.5. Projecte de protecció i adequació de refugis d'espècies antròpiques	500		
1.3.7. Projecte de recuperació del boix i del llampúgol bord	2.000		
1.4. Programa de recuperació del patrimoni etnològic			
1.4.1. Projecte de recuperació d'elements patrimonials d'interès per a la conservació	MP		
Subtotal	MP 66.000		
2.Àrea de desenvolupament socioeconòmic			
2.1. Programa de la promoció de la producció agrària ecològica	500		
2.2. Programa de capacitatció de guies turístics	500		
2.3. Programa de foment del desenvolupament sostenible del terme d'Artà	MP		
Subtotal	1.000		
3.Àrea d'ús públic i educació ambiental			
3.1. Programa d'atenció al públic i informació	MP		
3.2. Programa de control de visitants i estadística	3.000		
3.3. Projecte de senyalització	2.000		
3.4. Edició de publicacions	20.000		24.800
3.5. Programa d'interpretació ambiental			
3.5.1. Projecte del Centre d'Interpretació del Parc		300.000	
3.5.2. Visites interpretatives	7.000		
3.6. Redacció d'un Pla d'ús públic del Parc	MP		
3.7. Projecte de creació de nous itineraris			84.200
Subtotal	32.000	300.000	109.000
4.Àrea d'investigació i seguiment			

4.1.Programa de seguiment	3.000		
4.2. Programa de foment de la investigació	MP		
4.3.Atles d'amfibis i rèptils	1.000		
4.4.Catàleg de la flora del Parc	1.000		
Subtotal	5.000		
5.Àrea de participació			
5.1.Programa de comunicació			
5.1.1.Programa comarca: Un Parc per a tots	7.000		
5.2.Programa de voluntariat	500		
5.3.Juntes Rectores i Autoritat de Gestió	500		
Subtotal	8.000		
6.Àrea de manteniment			
6.1.Programa de manteniment i recuperació de lleres de torrents	3.000		
6.2.Projecte de reparació dels camins del Parc		234.000	
6.3.Programa de manteniment dels equipaments del Parc	8.000		
6.4.Projecte de canvi de coberta de la caseta dels senyors de s'Alqueria Vella de Dalt	40.000		
Subtotal	51.000	234.000	
7. Àrea de vigilància			
7.1.Programa de vigilància	MP		
Subtotal			
8.Àrea d'administració			
8.1.Programa de gestions administratives	MP		
8.2.Programa de formació	500		
8.3.Programa de documentació	500		
8.4.Programa d'equipament	18.000		
Subtotal	19.000		
SUBTOTALS /	182.000	534.000	109.000
TOTAL	825.000		

